

Nyetablerade företag

1999

Nv1301

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Nystartade företag

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Beställare

Myndighet/organisation: NUTEK

Kontaktperson: Anders Weström

Telefon: 08-6819568

Telefax: 08-6819118

e-post: anders.westrom@nutek.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, programmet för tjänstenäringsar

Kontaktperson: Anna Björk

Telefon: 019-176306

Telefax: 019-176924

e-post: anna.bjork@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger för vissa variabler enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 1992:889), förordningen om den officiella statistiken (SFS 1994:1108) och Närings- och teknikutvecklingsverkets författningssamling NUTFS 1996:3.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (1995:606) och förordningen (1995:1060) om vissa personregister för officiell statistik.

A.8 Gallringsföreskrifter

Blanketter gallras efter två år. SCB ska löpande överlämna observationsregister avseende årgångar äldre än tio år av registret till Riksarkivet enligt 6§ datalagen

(1973:289, omtryckt 1992:446).

A.9 EU-reglering

EU-reglering saknas i dagsläget.

A.10 Syfte och historik

Statistikens syfte är att belysa nystartade företag d.v.s. tillkomsten av företag med helt nystartad verksamhet inom olika regioner och näringsgrenar samt att belysa de nystartade företagen med avseende på överlevnad och tillväxt. Statistiken över nystartade företag har genomförts med väsentligen samma definitioner och metodik sedan 1987 (avsåg nyföretagandet 1985 och 1986), även om urvalsstorlekarna var betydligt mindre fram till 1990 då de utökades för att möjliggöra en redovisning av antalet nystartade företag per län, fördelade på industri- respektive tjänstenärings.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är NUTEK, Näringsdepartementet, företagarorganisationer och olika regionala myndigheter och organisationer. Ett stort intresse har också visats från forskare. Undersökningens resultat används som underlag för planering och uppföljning av närings- och regionalpolitiska beslut och åtgärder.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Undersökningen baseras på ett urval av de företag som nyregistrerats i SCB:s företagsdatabas (FDB). Urvalet stratifieras efter bransch och län och dras proportionellt inom varje stratum. Rak uppräknings tillämpas med kvoten mellan populationsstorlek och antal svarande i varje stratum. SCB:s undersökning av 1999 års nystartade företag omfattade ett urval på drygt 23 400 nyregistrerade företag i FDB. Undersökningen genomförs som en postenkät. Två skriftliga påminnelser skickas, varav den andra med en ny blankett. Enkäterna telefonkompletteras i den mån det behövs och undersökningsperiod är februari t.o.m. maj.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken redovisar antalet nystartade företag totalt för riket fördelat på grov branschnivå, antalet nystartade företag per län fördelat på industri- respektive tjänstenärings, procentuell fördelning av nystartade företag totalt för riket på omsättningsgrupper, heltidssysselsatta, sysselsättningsgrad samt juridisk form. Nystartade företag fördelat på kvinnlig, manlig resp gemensam ledning redovisas procentuellt på län. Fr o m årgång 1992 redovisas också företagarnas motiv till att starta företag procentuellt fördelade på län och fr o m årgång 1993 redovisas andelen företagare som erhållit starta-egget bidrag från arbetsförmedling. Antalet nystartade företag redovisas per 1 000 invånare, per

1 000 män och per 1 000 kvinnor i ålder 16-64 år både för riket totalt och på länsnivå. Per län redovisas dels antalet nya företag i relation till det totala företagsbeståndet inom resp län, dels industri-/tjänsteföretag i relation till det totala företagsbeståndet inom dessa näringar.

1.1.1 Objekt och population

Företaget utgör undersökningsobjekt.

Populationen utgörs av de företag som under undersökningsperioden nyregistrerats som verksamhetsdrivande i FDB. Villkoret för att ett företag skall klassas som verksamhetsdrivande är att det är moms- och/eller arbetsgivarregistrerat och/eller beskattas för rörelse, F-skatt.

Avgränsning.

Från ramen utesluts:

1. Företag som inte tillhör den privata sektorn.
2. Företag inom jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske (SNI92 A-B)
3. Fastighetsförvaltning (SNI92 K70)
4. Företag som i FDB har "utpekats" som mottagare av överförd verksamhet dvs. vi vet med säkerhet att verksamheten ej är nystartad utan övertagen.

1.1.2 Variabler

För att kunna avgöra om ett företag är genuint nystartat insamlas uppgifter om verksamheten och startåret. Undersökningen innehåller dessutom följande variabler för företaget/verksamheten och företagaren.

Företaget: omsättning, sysselsättning, branschtillhörighet och juridisk form.

Företagaren: åldersgrupp, kön, högsta utbildning, invandrarbakgrund, tidigare sysselsättning, annat arbete, motiv till företagsstart, starta eget-bidrag samt om verksamheten i företaget bedrivs som kooperativ.

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är summan av antal företag i olika redovisningsgrupper.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas indelad på län, näringsgren (SNI92 tvåsiffernivå) för riket totalt samt för länen även fördelning av nystartade företag på industri- (SNI92 C10-F45) resp. tjänstenärings (SNI 92 G50-J67, K71-K74, M80-O93).

Fördelning av kön liksom motiv till företagsstart och starta eget-bidrag redovisas procentuellt på län.

1.1.5 Referenstider

Referensperioden är kalenderår.

1.2 Fullständighet

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den största osäkerhetskällan för undersökningen är att den är baserad på ett urval och att rampopulationen inte täcker in alla nystartade företag.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Rampopulationen utgörs av företag som nyregistrerats eller nyaktiverats i FDB fr.o.m. januari 1999 t.o.m. januari 2000.

Urvalet stratifieras efter bransch och län och dras proportionellt inom strata. Rak uppräknings tillämpas - slutresultat erhålls efter populationsstorlek och antal svarande.

Konfidensintervall redovisas för näringsgren och län. Inför undersökningen av nystartade företag 1996 gjordes en omläggning med syfte att få god precision av samtliga län. Dels utökades urvalet från totalt ca 14 000 till ca 24 000 företag, och dels gjordes en omfördelning mellan länen av undersökningens urval.

2.2.2 Ramtäckning

Tillförlitligheten påverkas även av den undertäckning som orsakas av att när urvalet dras, vecka 7, har inte alla nya företag som ska hänföras till undersökningsperioden registrerats i FDB, vilket kan bero på att företagaren inte registrerat sitt företag förrän verksamheten pågått en tid. Företag som startat ny verksamhet 1999 och som i FDB registrerats efter januari 2000 har därmed ej kunnat undersökas utan dessa kommer att ingå i nästa års rampopulation. Korrigering för denna eftersläpning har gjorts med ledning av motsvarande periods tillskott till 1998 års undersökning (i genomsnitt 10 procent). Definitiva uppgifter för 1999 redovisas i anslutning till nästa års undersökning.

2.2.3 Mätning

Undersökningen genomförs som en postenkät. Två skriftliga påminnelser skickas, varav den andra med en ny blankett. Enkäterna telefonkompletteras i den mån det behövs.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfallet har sedan undersökningen startade 1987 pendlat mellan 13-17 procent. Betydande resurser läggs årligen ned på att komplettera per telefon ofullständigt ifyllda enkäter, vilket har medfört ett lågt bortfall av enskilda uppgifter.

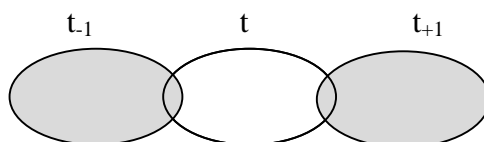
2.2.5 Bearbetning

Insamlade uppgifter genomgår både manuell och maskinell granskning. Där oklarheter föreligger kontaktas företaget. Granskade enkäter dataregistreras. Några validitets- och rimlighetskontroller ingår i den maskinella bearbetningen

2.2.6 Modellantaganden

Som tidigare nämnts baseras undersökningen på ett urval av de företag som nyregistrerats i FDB under perioden 1 februari år t till 31 januari år t_{+1} , där t står för referensåret. Eftersom en del företagare väljer att registrera sitt företag innan verksamheten har startat och en del väljer att registrera företaget efter det att verksamheten har pågått en tid sammanfaller inte alltid registreringsår och startår. Därför byggs resultatet, dvs. antalet nystartade företag, för ett referensår upp av resultat från tre undersökningsår, t_{-1} , t och t_{+1} , se figur nedan.

När undersökningen för exempelvis nystartade företag 1999, vilken genomfördes under våren 2000, var slutförd fanns uppgifter om de företag som nyregistrerats i FDB år t_{-1} dvs. 1998 men startade verksamheten först år 1999 och de företag som både nyregistrerades och startades under 1999. De företag

som nyregistrerats efter 31 januari 2000 men som startade sin verksamhet under 1999 kommer med i nästa års rampopulation och bygger då på resultatet för antal nystartade företag 1999. Denna eftersläpning korrigeras med ledning av motsvarande periods tillskott till 1998 års undersökning och ett preliminärt resultat redovisas. Nedanstående formel illustrerar den framräkningsmetod som används för att korrigera eftersläpningen.

$$\hat{Nya}(99) = \frac{\sum_{k=97}^{99} Nya(98)_k}{\sum_{k=97}^{98} Nya(98)_k} * \sum_{k=98}^{99} Nya(99)_k$$

k = undersökningsår

Definitiva uppgifter för 1999 redovisas i anslutning till nästa års undersökning. Undertäckning, se osäkerhetskällor ovan

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

De osäkerhetsmått som redovisas är konfidensintervall. De redovisas för näringsgren, län och för riket totalt. För 1999 års preliminära nivåskattningar av antal nystartade företag var den urvalsbetingade osäkerheten med 95 procents konfidensintervall $\pm 1,4$ procent för riket totalt och för industri- och tjänstenärings $\pm 2,1$ procent resp. $\pm 2,2$ procent.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen genomförs årligen.

3.2 Framställningstid

Framställningstid är 4 månader.

3.3 Punktlighet

Enligt SCB:s publiceringsplan skulle SM utkomma i juni 2000. Det utkom från trycket den 20 juni 2000.

4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Statistiken över nystartade företag har genomförts med väsentligen samma definitioner och metodik sedan 1987, även om urvalsstorlekarna var betydligt mindre fram till 1990 då de utökades för att möjliggöra en redovisning av antalet nystartade företag per län, fördelade på industri- resp tjänstenärings.

I samband med den nya lagstiftningen (fr o m 91-01-01) om att all yrkesmässig

omsättning av vara eller tjänst, med några få undantag, ska omfattas av moms skyldighet, ändrades också reglerna för redovisning av momsen. Företag med en beräknad årsomsättning under 200 000 kronor redovisar moms i allmän självdeklaration, året efter aktuellt verksamhetsår, och blir därmed ej registrerat i momsregistret. Detta får till följd att företaget registreras med ett års eftersläpning som verksamhetsdrivande i FDB, såvida inte företaget är arbetsgivarregistrerat eller beskattas för rörelse.

För undersökningsåren 1991 och 1992 kan en undertäckning finnas av de enskilda näringsidkare som varken var momsregistrerade eller B-skatteregistrerade. Dessa företag bör emellertid ha fångats upp i påföljande års rampopulation och genomförda analyser tyder på att eventuella tidsseriebrott är ganska obetydliga. Genom införandet av den nya F-skatten 1993-01-01 kan de företag som pga av ändrade momsregler ev inte täcktes in i urvalsramen åter fångas upp.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Det finns ingen annan samlad statistik över nystartade företag i Sverige. Den statistik som kan framställas över nyregistreringar eller nyaktiveringar av företag från exempelvis Patent- och registreringsverkets register omfattar även ombildningar, företagsöverlåtelser etc och kan därför inte jämföras med statistiken över nystartade företag.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Statistiken kan relateras till annan statistisk med populationsavgränsningar och klassificeringar baserad på FDB. Inom EU finns motsvarande statistik i några länder.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Produkten har t.o.m. årgång 1996 publicerats i Statistiska Meddelanden (SM) serie F 15 (Företag) och därefter i serie Nv 12 (Näringsverksamhet). Publikationen finns fr.o.m. årgång 1998 även tillgänglig på NUTEK:s och SCB:s hemsida. Huvudresultaten från undersökningen publiceras också i ett pressmeddelande.

5.2 Presentation

Resultatet presenteras med text, tabeller, kartor och diagram. Publikationen innehåller preliminära resultat för undersökningsåret och definitiva resultat för året dessförinnan.

5.3 Dokumentation

Produkten är dokumenterad i SCB-dok (SCB:s mall för produktdokumentation).

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärmaterial i form av enkäter finns lagrat på programmet för de företag som angett att verksamheten var nystartad fr.o.m. 1997 års årgång. Primärmaterial i form av observationsregistret långtidsarkiveras efter 10 år.

5.5 Upplysningstjänster

Upplysningar lämnas av:

Anna Björk, SCB, telefon: 019-176306
e-post: anna.bjork@scb.se

Anders Weström, NUTEK, telefon: 08-6819568,
e-post: anders.westrom@nutek.se